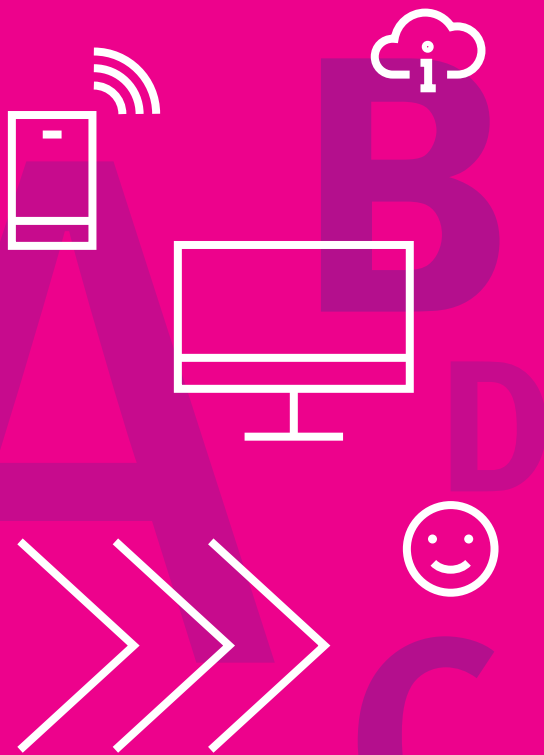

Ciberdiccionari

L'ABC dels conceptes digitals que has de saber pel 2022

A

Algoritme

També anomenat algorisme, és un conjunt finit de regles que, aplicades de manera ordenada, permeten la resolució sistemàtica d'un problema, el qual s'utilitza com a estructura en una programació informàtica.

Antena Cibernàrium

Equipaments situats a diferents punts de Barcelona, com a mínim un a cada districte, on es realitzen activitats de formació tecnològica bàsica i/o de foment de les vocacions científiques i tecnològiques (STEAM).

Aplicació/App vs. Aplicatiu

Aplicació mòbil, App o Apli és un concepte que fa referència a un programa informàtic desenvolupat per a dispositius mòbils. Cal destacar que el terme aplicatiu no és correcte.

API (Interfície de Programació d'Aplicacions)

Interfície que especifica les operacions i les característiques de l'aplicació i descriu les regles d'ús.

Asíncron

Contingut que es pot consumir en qualsevol moment i temps. Per exemple, els MOOC de formació tecnològica online de Cibernàrium.

B

Back-End

Part del desenvolupament web que s'encarrega que tota la lògica d'una pàgina web funcioni. És el conjunt d'accions que passen a una web, però que no veiem, com la comunicació amb el servidor. La persona que s'encarrega de la seva gestió és un Back-End Developer.

Blockchain

És com el llibre d'un escrivà, on tot queda establert i certificat i se'n garanteix la integritat i disponibilitat. Si a més està xifrat, garanteix confidencialitat. Registre distribuït en diversos nodes d'una xarxa, on cada bloc emmagatzema informació d'aquest bloc, de transaccions vàlides, i la vinculació amb el bloc anterior i el següent. La persona que s'encarrega de la seva gestió és un Blockchain Developer.

Ajuntament de
Barcelona

Big Data

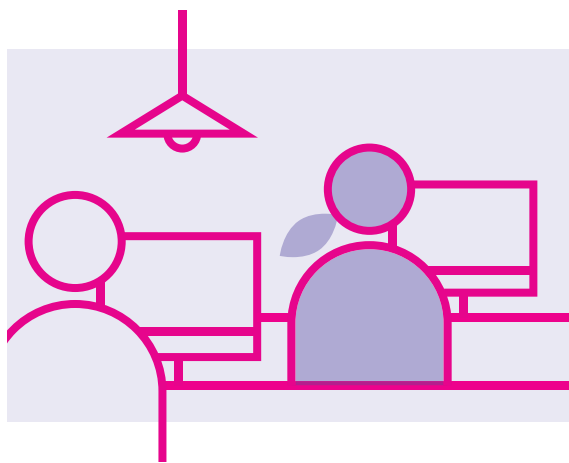
Conjunt de dades més grans i més complexes, especialment procedents de noves fonts de dades.

Blogger

Qui gestiona un blog personal o d'una empresa i publica continguts informatius de manera regular per arribar a l'audiència correcta i atraure trànsit o generar vendes.

Bootcamp

Curs intensiu per formar a les persones en les competències necessàries per començar a treballar immediatament, enfocats en les qüestions pràctiques del dia a dia de la professió. L'IT Academy de Barcelona Activa està concebuda com un Bootcamp.

C

Cibernàrium

Servei de formació i divulgació digital de Barcelona Activa. Proporciona activitats de formació bàsica a persones que s'inicien en l'ús de la tecnologia, formació especialitzada per millorar les competències tecnològiques de professionals i empreses, i formació avançada per formar nous professionals per al sector TIC.

Ciberseguretat

Conjunt de mesures físiques, lògiques i administratives destinades a protegir la disponibilitat, la integritat i la confidencialitat de les dades connectades en xarxa. La ciberseguretat afecta tant a les dades particulars de les persones com a les de les empreses i institucions, i és una de les disciplines que generarà més llocs de treball especialitzat, com especialista en Ciberseguretat.

Criptomoneda

Moneda digital independent de qualsevol autoritat que basa la seva seguretat en mecanismes criptogràfics i de consens entre les persones

usuàries, com per exemple la tecnologia Blockchain. Les criptomonedes més conegudes són Bitcoin i Ethereum.

Cloud

Literalment “núvol”, és el terme que s'utilitza per descriure una xarxa mundial de servidors remots connectats per funcionar com un únic ecosistema. Permeten emmagatzemar i administrar dades, executar aplicacions o lliurar contingut o serveis als quals es pot accedir en línia des de qualsevol dispositiu connectat a Internet.

Clickbait

Continguts a Internet dissenyats per a generar ingressos publicitaris utilitzant titulars o imatges sensacionalistes o enganyosos per atraure la quantitat més gran de clics possibles.

Community Manager

Professional responsable de construir i administrar una comunitat en línia a través de diferents plataformes (xarxes socials, fòrums, blogs...) a fi de gestionar la identitat i la imatge de la marca, creant i mantenint relacions estables i duradores amb els seus clients i els seus fans a Internet.

D

Data Science

La ciència de dades combina múltiples camps, com les estadístiques, els mètodes científics, la intel·ligència artificial (IA) i l'anàlisi de dades. Els practicants de la ciència de dades s'anomenen científics de dades i combinen una varietat de coneixements per analitzar les dades recopilades de la web, telèfons intel·ligents, clients, sensors i altres fonts per obtenir informació útil.

Developer

Persona experta a escriure codi, és a dir, idear el conjunt de seqüències d'ordres que porten un sistema informàtic a fer una acció concreta.

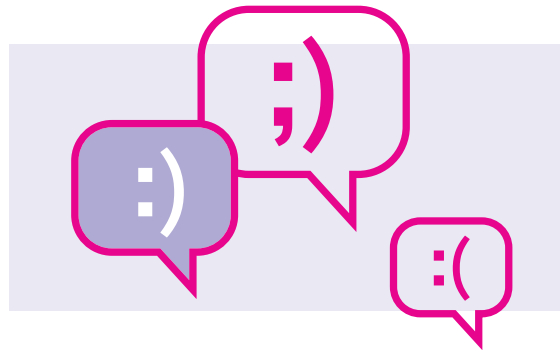
Discord

Aplicació de xat, similar a programes com Skype o Slack, dirigit específicament als gamers, brindant-los maneres de reunir-se, coordinar el joc i parlar mentre juguen. Admet videotrucades, i xat de veu i text.

E

Emoticona

Dibuix d'una cara humana que utilitza guions, punts i altres símbols del llenguatge per representar diferents estats d'ànim. El terme prové de la unió de dues paraules en anglès: *emotion* (emoció) + *icon* (icona).

Ethereum

Plataforma de programari obert que destaca per oferir eines que permeten crear altres coses: token digitals, contractes intel·ligents, aplicacions descentralitzades i passarel·les de pagament amb la certificació de ser una plataforma que funciona per Blockchain. La criptomoneda que es genera amb aquesta plataforma és l'Ether, la segona més utilitzada i coneguda després del Bitcoin.

F

Front-End

Part del desenvolupament web que s'encarrega de construir la part visible d'una pàgina web. Se centra en el disseny, l'estructura, els colors, les animacions, els efectes, etc. La persona que s'encarrega de la seva gestió és un Front-End Developer.

Framework

Esquema que ofereix una estructura base i facilita l'elaboració de projectes amb objectius específics, una plantilla que serveix com a punt de partida per a l'organització i desenvolupament de programari.

Fake

Anglicisme que s'utilitza actualment en el món digital per a referir-se a tot allò que es mostra amb la intenció de semblar autèntic, però que és una falsificació o imitació de la realitat. S'utilitza en parlar de notícies falses – Fake News- i d'altres falsedats – Deepfakes- que són arxius de vídeo, imatge o veu manipulats mitjançant un software d'intel·ligència artificial.

Full Stack

Conjunt de tecnologies que permeten desenvolupar projectes web complets, integra tant la part de Front-End com la de Back-End. La persona que desenvolupa aquesta tasca és un Full Stack Developer.

G

Giga

Amb el símbol G és un prefix del Sistema Internacional que indica un factor de 1.000.000.000 (mil milions). Prové del grec γίγας, que significa ‘gegant’. En informàtica, s'utilitza generalment com a prefix de bit, per a gigabit o Gbit. Les unitats inferiors són els megas i els kB, i ara es parla dels petabytes PB (1.000.000.000.000.000 bytes).

5G

En telecomunicacions, 5G són les sigles utilitzades per referir-se a la cinquena generació de tecnologies de telefonia mòbil. És la successora de la tecnologia 4G la qual proveeix connectivitat a Internet a la majoria de smartphones actuals.

H

HTML (Hyper Text Markup Language)

En català “llenguatge de marcat d’hipertext”, és el codi dissenyat per estructurar textos i relacionar-los en forma d’hipertext. És el llenguatge que s'utilitza per estructurar i desplegar una pàgina web i els seus continguts. S’ha convertit en un dels formats més populars que existeixen per a la construcció de documents per a la web.

Hacker

Persona que descobreix les vulnerabilitats d’un ordinador o un sistema de comunicació i informació, i que té un coneixement avançat d’ordinadors i de xarxes informàtiques.

Hater

Etiqueta utilitzada per referir-se a les persones que fan comentaris i tenen comportaments negatius i crítics per abatre una altra persona, fent-la sentir malament. Aquests comentaris feridors poden fer-se en persona, a Internet, per mitjà missatges de text i aplicacions.

I

IT Academy

Campus de formació en l'àmbit del desenvolupament web i l'anàlisi de dades, que fomenta el reskilling cap al sector digital dels perfils professionals que provenen de sectors econòmics que no generen oportunitats tan competitives com el sector IT.

Internauta

Neologisme resultant de la combinació dels termes formats per inter i del grec ναύτης aplicat per extensió a la navegació virtual dels usuaris habituals d’Internet.

IDE (Integrated Development Environment)

Aplicació informàtica que proporciona serveis integrals per facilitar el desenvolupament de programari en una sola interfície d’usuari/ària gràfica.

ISE (Identity Services Engine)

Plataforma de control i administració de polítiques de seguretat. Automatitza i simplifica el control d’accés i el compliment de les normes de seguretat per a xarxes cablejades, sense fil i connexions mitjançant VPN.

Internet de les Coses – IoT

Quan es parla d'Internet of Things (IoT) ens referim a objectes físics que incorporen sensors, programari i altres tecnologies per connectar i intercanviar dades amb altres dispositius i sistemes a través d'Internet.

J

Java

Llenguatge de programació interpretat que ofereix un índex de reutilització de codi molt elevat i permet trobar moltes llibreries lliures. És flexible i potent, tot i la facilitat amb la qual es programa. És un llenguatge multiplataforma i orientat a objectes.

K

kB (kilobyte)

Unitat d'emmagatzematge d'informació el símbol de la qual és el kB i equival a 10^3 bytes.

L

Login

Deriva de l'expressió anglesa log in, que fa referència a l'acció necessària per a accedir a un sistema. Es refereix a l'acció d'identificar-se per accedir a una plataforma digital.

Livestream

Reproducció de continguts multimèdia d'esdeveniments (formacions, xerrades o altres tipus d'actes) a través d'internet en àudio o vídeo en temps real, és a dir directe.

M

Metavers

Concepte que denota la següent generació d'internet, que descriu una experiència immersiva i multisensorial en l'ús aplicat de diversos dispositius i desenvolupaments tecnològics a internet. El terme prové de la novel·la de ciència-ficció Snow Crash, escrita per Neal Stephenson.

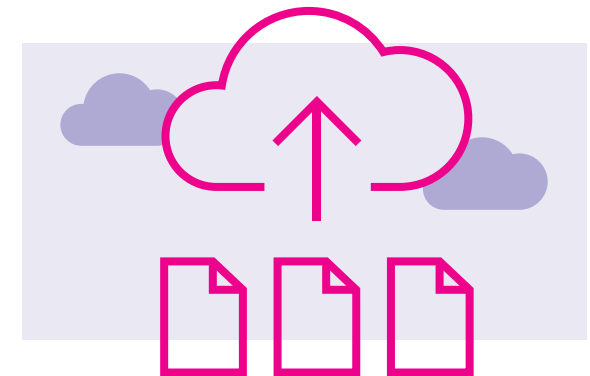
Machine Learning

En català “aprenentatge automàtic”. És una branca de la intel·ligència artificial que permet que les màquines aprenguin sense haver sigut expressament programades a través d'algoritmes, i dota als ordinadors de la capacitat d'identificar patrons amb dades massives i elaborar prediccions.

N

Núvol

Conjunt de recursos i serveis accessibles en línia que un proveïdor posa a disposició dels usuaris/àries donades d'alta. Accedint al núvol pots disposar de capacitat per emmagatzemar arxius, aplicacions o fer treball col·laboratiu entre diverses persones.

NFT (Non-Fungible Token)

Per entendre el seu significat cal definir que és un token. Es tracta d'unitats de valor que se li assignen a un model de negoci, com per exemple podrien ser les criptomonedes. I no fungible són aquells béns no intercanviables, que no es poden substituir. Per tant, NFT és un certificat digital d'autenticitat que mitjançant una tecnologia anomenada Blockchain, s'associa a un únic arxiu digital. Vindria ser una mena de notari digital per atorgar-li una validesa a un document, obra, etc.

Networking

En català “treball en xarxa”, és un sistema de treball que s'organitza per mitjà de la interconnexió de diversos ordinadors o sistemes tecnològics per poder treballar tots amb les mateixes aplicacions i sistemes d'informació que estan centralitzats.

NFC (Near Field Communication)

Tecnologia de comunicació sense fils, de poc abast i d'alta freqüència que permet l'intercanvi de dades entre diferents dispositius. És la base del contactless que utilitzem quan fem pagaments amb el dispositiu mòbil.

O

Open Data

Les dades obertes són dades que tothom pot utilitzar, transformar, combinar i compartir. Es poden fer servir quan estan disponibles en un format comú llegible per als diferents dispositius.

P

PING (Packet Internet Groper)

En català “Verificador de paquets d'Internet”. Es tracta d'una eina de diagnòstic que permet conèixer l'estat de funcionament en temps real dels equipaments que formen part d'una xarxa de comunicacions tecnològiques.

Programador/a

Persona que elabora programes informàtics, és a dir, escriu, depura i manté el codi dels programes informàtics que serveixen per fer una tasca determinada.

Python

Llenguatge de programació d'alt nivell que no requereix ser compilat (és un llenguatge interpretat) per executar les aplicacions, sinó que s'executen directament a l'ordinador a través d'un interpretador. No cal traduir-lo al llenguatge màquina amb el que la programació es fa més senzilla.

Q

Query

Pregunta o consulta. A Internet, en el context d'accions realitzades a motors de cerca, es refereix a cada consulta individual que es realitza a la web. En termes informàtics, una Query és una petició precisa per obtenir informació a una base de dades o sistema d'informació.

R

React (ReactJS o React.js)

Biblioteca informàtica de JavaScript de codi obert amb l'objectiu de desenvolupar interfícies d'usuari/ària.

S

Sprint

Nom que rep cada cicle d'execució o conjunt d'interaccions desenvolupades sota la metodologia de treball SCRUM. Tots els sprints tenen una definició i una planificació que ajudarà a assolir els objectius marcats. Aquests projectes acostumen a tenir una durada d'un mes.

Streaming

Mètode de transmissió o recepció de dades (especialment material de vídeo i àudio) a través d'una xarxa d'ordinadors com un flux constant i continu.

Síncron

Es denomina "aprenentatge síncron" quan la persona formadora i l'alumnat interactuen al mateix temps independentment si es troben en espais físics diferents. Aquest tipus d'activitats poden incloure sessions de xat, sessions de pantalla compartida pissarra digital o videoconferències.

T

Trolejar

En fòrums d'internet i xarxes socials, trolejar és publicar missatges provocatius, ofensius o fora de lloc per boicotejar alguna cosa o algú, o entorpir la conversa. Els mitjans de comunicació han fet servir trol per descriure una persona que malmet els llocs d'elogi a Internet amb l'ànim de causar dolor a les famílies.

Teams

Plataforma basada en el núvol el principal objectiu del qual és la col·laboració en equip. Teams pertany a la suite de productes de Microsoft. La seva funció principal és ser una eina de missatgeria empresarial que permet la comunicació i la col·laboració en temps real entre persones usuàries dins i fora de l'organització. Microsoft Teams està integrat amb un gran nombre d'aplicacions tradicionals de Microsoft Office 365 que permeten compartir documents, trucades i reunions d'àudio i vídeo. Es pot accedir també a través de dispositius mòbils.

U

Usabilitat

Capacitat d'adaptar el programari o pàgines web als estils de treball reals dels usuaris/àries fent més fàcil la seva utilització. Es tenen en compte aspectes com la llegibilitat dels textos, la rapidesa de la baixada d'informació, la manejabilitat i la capacitat de satisfer les necessitats de l'usuari.

UX (User Experience o Experiència d'usuari)

Fa referència a les sensacions que percep una persona quan interactua amb un entorn, producte o servei digital i n'obté una percepció positiva o negativa d'aquest.

V

Vica (Volàtil, Incert, Complex i Ambigu)

Termes que descriuen les característiques més rellevants de certes condicions o situacions difícils. S'utilitza per fer referència a moments en què és difícil fer previsions cal prendre decisions sense tenir tota la informació necessària a causa de la ràpida evolució dels esdeveniments, com per exemple en el cas de la pandèmia COVID-19, o els efectes de la digitalització i el sorgiment de noves tecnologies.

W

Web developer

Literalment desenvolupador/a web. Perfil professional de programador/a especialitat en crear i desenvolupar aplicacions de la World Wide Web o aplicacions distribuïdes en xarxa que s'executen mitjançant HTTP des d'un servidor web a un navegador web. Els desenvolupadors web treballen amb tecnologies client com HTML, JavaScript o CSS, amb infraestructures de servidor i eines com Python, Ruby, PHP, Java, ASP, .NET, Perl i d'altres, i amb bases de dades, a fi de crear entorns interactius.

X

Xip

Extensió de fitxer que s'utilitza principalment per a fitxers comprimits, que contenen una signatura digital per verificar que el fitxer no ha canviat des que el seu creador el va desar. El fitxer XIP és similar al format XAR i emmagatzema un fitxer gzip, metadades i una signatura.

Y

Yammer

Servei de xarxa social empresarial freemium utilitzat per a la comunicació privada a les organitzacions. L'accés d'una xarxa de Yammer està determinat pel domini d'Internet de l'usuari/ària, de manera que només les persones amb adreces de correu electrònic aprovades poden unir-se a les xarxes respectives.

Z

Zoom

Programa que permet fer videotrucades i tenir un servei de xat. Arran de la pandèmia de la COVID-19 ha estat molt utilitzat en entorns acadèmics i laborals, ja que permet fer videotrucades de fins a 1.000 persones.

Zapier

Eina que ofereix la possibilitat d'automatitzar processos de treball. Connecta aplicacions entre si, perquè les accions derivades es produeixin de forma automàtica. La teva tasca es limitarà a enllaçar les aplicacions desitjades i configurar l'acció a realitzar o la tasca específica, que a l'aplicació s'anomena Zap.

